

Stödmaterial

Pedagogisk bedömning inför beslut om tillhörighet till målgruppen för anpassade gymnasieskolan

Bedömningen bör göras av pedagog med specialpedagogisk kompetens. Bedömningen består av två delar som har följande syfte:

- Del 1 kommer att ligga till grund för beslut om elevens tillhörighet till målgruppen för anpassade gymnasieskolan.
- Del 2 kommer att ligga till grund för bedömningen av elevens behov av stöd.

Del 1: Beskrivning och bedömning av elevens kunskapsutveckling samt förutsättningar att uppfylla gymnasieskolans betygskriterier

Syftet med den pedagogiska bedömningen är att ge en allsidig och realistisk bild av elevens förutsättningar att uppfylla betygskriterierna i gymnasieskolan bland annat genom att:

- Beakta språkliga och kulturella skillnader för elever med annan språklig och kulturell bakgrund.
- Det tydligt framgår vilka extra anpassningar och särskilt stöd som skolan vidtagit för att anpassa verksamheten till elevens behov samt vilka resultat som följt av dessa insatser.
- Det framgår om eleven trots insatserna inte bedöms kunna uppfylla gymnasieskolans betygskriterier¹.

Tänk på att:

- Information till bedömningen finns ofta i befintliga åtgärdsprogram, pedagogiska kartläggningar och bedömningsstöd.
- Bifoga betygskopia om eleven fått betyg.
- En elev som inte har ett beslut om tillhörighet till målgruppen för anpassade gymnasieskolan aldrig kan läsa enligt anpassade gymnasieskolans kursplan.

1.1 Beskriv elevens skolbakgrund

Beskriv:

- Nuvarande skolplacering
- Upprepade skolbyten
- Hög skolfrånvaro
- Längre sjukdomsperioder
- Annat betydelsefullt

1.2 Beskriv elevens språkutveckling, modersmålsundervisning och studiehandledning

För elever från annat land är, utöver vårdnadshavarna, modersmålslärare viktiga informationskällor när det gäller den tidigare skolgången i Sverige och i det tidigare hemlandet.

Exempel på viktig information:

- Modersmål, starkaste språk
- Hur länge eleven har bott i Sverige
- Tidigare skolbakgrund

---

¹ Skolverket. *Skolverkets allmänna råd med kommentarer – Mottagande i grundsärskola och gymnasiesärskola samt urval till gymnasiesärskolans nationella program*. Stockholm, 2018, s. 21.

- Hur språkutvecklingen ser ut
- Modersmålsundervisning och studiehandledning

1.3 Beskriv extra anpassningar och resultat av dessa

Exempelvis:

- Anpassning av läromedel och arbetsmetoder
- Kompensatoriska hjälpmedel
- Anpassning av lärmiljö
- Anpassning av bemötande
- Kompetensutveckling av personal

1.4 Beskriv omfattningen av insatt särskilt stöd och resultat av det

Exempelvis:

- Individuellt särskilt stöd
- Särskilt stöd i liten grupp/särskild undervisningsgrupp
- Enskild undervisning
- Anpassad studiegång
- Extra personalresurs
- Egen lokal
- Extern handledning

1.5a För elev i anpassade grundskolan med huvudsaklig inriktning ämnesområden

Jämför med anpassade grundskolans kriterier för bedömning i varje ämnesområde.

1. **Beskrivning:** Ge konkreta exempel på vad eleven kan/inte kan utifrån kriterierna i varje ämnesområde.
2. **Bedömning av elevens kunskapsnivå:** Ange om eleven befinner sig på grundläggande eller fördjupad kunskapsnivå i varje ämnesområde.
3. **Bedömning:** Bedöm om eleven har förutsättningar att uppfylla **grundskolans betygskriterier** för årskurs 9.

Tänk på att:

- Ta hänsyn till bristande språkkunskaper på grund av annat modersmål vid din bedömning.
- Fyll i samtliga punkter i alla ämnen!
- Om eleven inte läser ämnet skriv då varför.

Estetisk verksamhet

- Hur stor självständighet visar eleven i sitt deltagande i estetiska verksamheter?

Kommunikation

- Hur är elevens språkliga medvetenhet? Hur använder eleven sin egen och samspelar med andras kommunikation?

Motorik

- Hur medvetet och funktionellt kan eleven använda sig av sin fin- och grovmotorik?
- Hur anpassar sig eleven till olika miljöer?

Vardagsaktiviteter

- Hur självständigt klarar eleven av olika vardagsaktiviteter?
- Hur kan eleven orientera sig i närmiljön?
- Hur kan eleven kommunicera kring elevnära frågor?

Verklighetsuppfattning

- Hur är elevens kroppsuppfattning?

- Hur är elevens taluppfattning?
- Hur är elevens tidsuppfattning?
- Hur självständigt kan eleven planera sin egen vardag?
- Hur kan eleven påverka och lösa situationer i vardagen?

1.5b För elev i grundskolan *eller* elev i anpassade grundskolan med huvudsaklig inriktning ämnen.

Jämför med grundskolans *eller* anpassade grundskolans betygskriterier i varje ämne.

1. **Beskrivning:** Ge några konkreta exempel på vad eleven kan/inte kan utifrån betygskriterierna i varje ämne.
2. **Bedömning av elevens kunskapsnivå:** Ange vilken kunskapsnivå/årskurs detta motsvarar i varje ämne. Om eleven fått betyg, bifoga betygskopia.
3. **Bedömning mot grundskolans betygskriterier:** Oavsett om eleven går i grundskolan eller i anpassade grundskolan ska ni här bedöma om eleven har förutsättningar att uppfylla **grundskolans** betygskriterier för årskurs 9 i ämnet.

Tänk på att:

- Ta hänsyn till bristande språkkunskaper på grund av annat modersmål vid din bedömning.
- Fyll i samtliga punkter i alla ämnen!
- Om eleven inte läser ämnet skriv då varför, till exempel anpassad studiegång.

Svenska/Svenska som andraspråk/Modersmål

Exempel på frågeställningar:

- Hur långt har eleven kommit i sin läsutveckling?
- Vilka lässtrategier har eleven?
- Skriver eleven?
- Kan eleven samtala, diskutera, argumentera?

Bedöm om eleven förväntas kunna uppfylla **grundskolans betygskriterier för årskurs 9**. För elever med annat modersmål görs en bedömning av elevens språkliga nivå. Modersmålslärares bedömning inhämtas.

Matematik

Exempel på frågeställningar:

- Har eleven förståelse för grundläggande matematiska begrepp?
- Kan eleven lösa matematiska problem?
- Kan eleven välja metoder och göra adekvata beräkningar?

Bedöm om eleven förväntas kunna uppfylla **grundskolans betygskriterier för årskurs 9**.

Engelska, Moderna språk (i förekommande fall)

Exempel på frågeställningar:

- Kan eleven förstå och kommunicera på språket?
- Kan eleven anpassa språket för olika situationer och syften?
- Kan eleven förmedla sig skriftligt?

Bedöm om eleven förväntas kunna uppfylla **grundskolans betygskriterier för årskurs 9**.

Samhällsorienterande ämnen (Geografi, Historia, Samhällskunskap och Religionskunskap)

Exempel på frågeställningar:

- Förstår eleven normer och regler i samhället och vardagen och kan eleven följa dem?
- Kan eleven identifiera risker och ha ett säkert beteende i trafiken?
- Kan eleven samtala och reflektera kring elevnära frågor? Samhällsfrågor?
- Känner eleven till och kan klara sig själv i närområdet?
- Kan eleven relatera till omvärlden och dess olika livsmiljöer?

Bedöm om eleven förväntas kunna uppfylla **grundskolans betygskriterier för årskurs 9**.

Naturorienterande ämnen (Biologi, Fysik och Kemi)

Exempel på frågeställningar:

- Vilken tidsuppfattning har eleven?
- Känner eleven till människokroppen och dess olika funktioner?
- Känner eleven till några fysikaliska och kemiska processer och hur de påverkar oss och miljön?
- Kan eleven se enkla samband i naturen och beskriva dessa? Kan eleven göra fältstudier och andra undersökningar, dokumentera och dra slutsatser av dessa?

Bedöm om eleven förväntas kunna uppfylla **grundskolans betygskriterier för årskurs 9**.

Teknik

Exempel på frågeställningar:

- Kan eleven söka och ta del av information digitalt?
- Kan eleven ge exempel på tekniska lösningar i vardagen?
- Kan eleven pröva möjliga idéer och utforma enkla fysiska och digitala modeller?

Bedöm om eleven förväntas kunna uppfylla **grundskolans betygskriterier för årskurs 9**.

Bild, Musik, Slöjd, Hem- och konsumentkunskap

Exempel på frågeställningar:

Bild:

- Kan eleven framställa bilder i olika material?
- Kan eleven samtala kring och tolka bilder?

Musik:

- Kan eleven delta i gemensam sång och ackompanjera?
- Kan eleven skapa egen musik och samtala kring eget och andras musicerande?

Slöjd:

- Kan eleven framställa slöjdföremål i olika material utifrån instruktioner i flera led?
- Kan eleven använda olika slöjdverktyg på ett säkert och funktionellt sätt?
- Kan eleven beskriva sin arbetsinsats?

Hem- och konsumentkunskap:

- Kan eleven tillaga en enkel måltid och använda köksutrustning på ett säkert och funktionellt sätt?
- Kan eleven samtala kring nyttig/onyttig mat?
- Förstår eleven skillnaden mellan reklam och konsumentinformation?

Bedöm om eleven förväntas kunna uppfylla **grundskolans betygskriterier för årskurs 9**.

Idrott och hälsa

Exempel på frågeställningar:

- Kan eleven delta på egen hand i lekar, spel och idrotter?
- Känner eleven till vad som kan påverka hälsan?
- Kan eleven orientera sig i närmiljön, t.ex. med hjälp av en karta?
- Kan eleven simma?

Bedöm om eleven förväntas kunna uppfylla **grundskolans betygskriterier för årskurs 9**.

1.5c För elev i gymnasieskolan

Jämför med gymnasieskolans betygskriterier i varje kurs.

1. **Beskrivning:** Ge några konkreta exempel på vad eleven kan/inte kan utifrån betygskriterierna i varje kurs. (Se exempel på frågeställningar under punkt 1.5.B)
2. **Bedömning:** Ange vilken kunskapsnivå/årskurs detta motsvarar. Om eleven fått betyg, bifoga betygskopia.
3. **Bedömning mot gymnasieskolans betygskriterier:** Bedöm om eleven har förutsättningar att uppfylla gymnasieskolans betygskriterier.

Tänk på att:

- Ta hänsyn till bristande språkkunskaper på grund av annat modersmål vid din bedömning.
- Fyll i samtliga punkter i alla ämnen!
- Om eleven inte läser kursen skriv då varför, till exempel reducerat program.

1.6 Helhetsbedömning med avseende på elevens förutsättningar att uppfylla gymnasieskolans betygskriterier

Här ska den som ansvarar för den pedagogiska bedömningen, utifrån sin samlade kunskap om elevens pedagogiska situation, göra en helhetsbedömning av elevens förutsättningar att uppfylla gymnasieskolans betygskriterier.

Tänk på att:

- Kryssa endast i **en** ruta. Kommentera alltid om eleven bedöms kunna uppfylla gymnasieskolans betygskriterier i enstaka ämnen.
- För elever med annan språklig bakgrund: Sätt kryss i relevant ruta om det är språkliga hinder som påverkar bedömningen att eleven inte bedöms kunna uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i grundskolan. Kommentera alltid din bedömning.

Del 2: Beskrivning och analys av elevens förmågor och färdigheter

Denna del ger underlag för bedömning av elevens behov av stöd och därmed vilken behovsgrupp eleven placeras i. Beskriv elevens förmågor så konkret som möjligt. Exempel på frågeställningar:

Kommunikationsförmåga

- Hur kommunicerar eleven (verbalt, AKK, stödtecken, kroppsspråk, bilder)?
- Hur gör sig eleven sig förstådd bland barn och vuxna?
- Kan eleven initiera, upprätthålla och avsluta en kommunikation?

Social förmåga

- Hur fungerar eleven i socialt samspel på skoltid och raster?
- Hur hanterar eleven konflikter? Hur mycket vuxenstöd behövs?
- Hur är elevens förmåga att förstå och anpassa sig till krav från omgivningen?

Omdömesförmåga

- Förstår eleven konsekvensen av sitt handlande?
- Förstår eleven olika faror och kan skydda sig?
- Är eleven rymningsbenägen?

Beteende

- Beskriv elevens beteende (passiv, hyperaktiv, utåtagerande, självskadande, repetitivt)
- Hur och i vilka situationer yttrar sig beteendet?
- Hur intensivt är beteendet?
- Hur frekvent är beteendet?
- Hur varaktigt är beteendet?

Självständigt arbete

- Klarar eleven att arbeta självständigt med välbekanta skoluppgifter?
- Hur klarar eleven att arbeta självständigt med nya uppgifter?
- Preciserar i vilken omfattning eleven behöver stöd av en vuxen. Lite, mycket, alltid?

Koncentrationsförmåga

- Hur lång tid kan eleven koncentrera sig på en uppgift?
- Hur mycket hjälp behöver eleven för att kunna upprätthålla koncentrationen? Lite, mycket, alltid?

Vardagsfärdigheter

- Hur är graden av självständighet i olika vardagssituationer?
- Kan eleven be om hjälp?
- Klarar eleven att ta sig mellan olika aktiviteter på egen hand?
- Hur är tidsuppfattningen? Kan eleven klockan?
- Hur fungerar eleven i matsituationer?
- Hur klarar eleven toalettbesök?
- Hur fungerar av- och påklädning, knäppa knappar, knyta skor, hålla reda på egna kläder?
- Hur klarar eleven sin hygien?
- Hur mycket vuxenstöd är avsatt för eleven i dessa vardagssituationer? Lite, mycket, alltid?

Syn, Hörsel, Motorik

- Har eleven en syn- eller hörselnedsättning som påverkar inlärningsförmågan? Behövs extra vuxenstöd? I vilken omfattning?
- Hur är elevens grovmotorik?
- Hur är elevens finmotorik?
- Behöver eleven hjälpmedel t.ex. ortoser, rullstol, gåskal?

Annat av betydelse som påverkar elevens inlärningsförmåga

- Hur yttrar sig svårigheten? I vilken omfattning? Hur mycket extra vuxenstöd behövs?

Tänk på att:

- Datera och skriv under den pedagogiska bedömningen!